

א-צ חזינן: אם הגט נכתב קודם לכתובה, הרי שהכתובה השניה נכתבה כשנשאה בשנית וגובה שתי כתובות.

ברם אם הכתובה קודמת לגט, אינה גובה אלא כתובה אחת, משום שהמגרש את אשתו והחזירה, על מנת כתובה הראשונה החזירה.

מתניתין:

קטן שהשיאו אביו, וכתב אביו לאשתו כתובה בקטנותו, וגדל, כתובתה קיימת. משום שעל מנת כן קיימה בגדלותו.

וכן גר שנתגיירה אשתו עמו⁽¹⁴²⁾, וכתב לה כתובה בגיותו — כתובתה קיימת, משום שעל מנת כן קיימה:

גמרא:

אמר רב הונא: לא שנו במשנתנו שחייב לה כתובה, אלא מנה מאתיים, שהם תנאי בית דין, אבל תוספת שכתב לה בקטנותו או בגיותו — אין לה, כיון שהשטר שכתב לה בקטנות אינו תקף⁽¹⁴³⁾.

ורב יהודה אמר: אפילו תוספת יש לה, שעל מנת כן קיימה.

ומקשינן לדעת רב יהודה: מיתיבי, שנינו בתוספתא — קטן שהגדיל וגר שנתגייר שחידשו [כלומר הוסיפו על כתובתן כשגדלו או נתגיירו] — נוטלת מה שחידשו.

ומדייקינן — חידשו, אין, לא חידשו, לא, וקשיא לדעת רב יהודה שאמר אף בלא חידשו נוטלת תוספת כתובה.

ומשנינן: אימא, נפרש כוונת המשנה, לומר שנוטלת אף מה שחידשו. ואין הכי נמי, נוטלת גם תוספת, כדעת רב יהודה.

ומקשינן: והא לא תני הכי, ובודאי כונת המשנה לומר, דוקא אם חידשו נוטלת מה שחידשו, אך אם לא חידשו — בתולה גובה מאתיים ואלמנה מנה.

ומסקינן: תיובתא דרב יהודה. [הופרכו דברי רב יהודה].

ומבאר הגמרא, מה גרם לרב יהודה לומר את דבריו — רב יהודה, מתניתין אטעיתה. הוא סבר, הא דאמרינן המשנה "כתובתה קיימת" — אכולה מילתא קאי, דההינו גם לגבי תוספת. ולא היא! אלא רק על עיקר כתובה קאי, אבל תוספת שכתב לה בקטנותו ובגיותו אין לה.

הדרן עלך הכותב לאשתו

143. הקשו התוספות — אם כן מה השמיענו התנא כשאמר "שעל מנת כן קיימה", הלא אפילו בלא סברא זו חייב לה מנה ומאתיים מתנאי בית דין? ותרצו — נפקא מינה שאם נשאה בתולה בקטנותו, אף על פי שכאשר גדל היתה כבר בעולה, מכל מקום כתובתה מאתיים, שעל מנת כן קיימה שתהא עכשיו כתחילת נישואיה.

142. כך הגרסא בספרים שלנו. ולפי גרסא זו, מדובר שגם האשה היתה גויה והתגיירה.

אך יש שגרסו — "גר שנתגייר ואשתו עמו", וכתב התוספות ר"ד — דוקא בעובד כוכבים שנשא בת ישראל, והתגייר, חייב לתת לה כתובה. אך אם כתב כתובה לאשתו הגויה אינו חייב לה. כיון שאין כתובה לכנעניות.